

**Pedagogická fakulta
Masarykova Univerzity**

**Specifické poruchy učení
Anotace odborných publikací**

Brno 2012

Zpracovala: Bc. Hana Holečková, UČO 116046
Studijní obor: Speciální pedagogika pro učitele středních škol, Učitelství odborných
předmětů pro střední školy - specializace služby

Vyučující: PhDr. Mgr. Soňa Chaloupková, Ph.D.
Datum: 30. 4. 2012

Anotace č. 1

ZELINKOVÁ, O. Poruchy učení. Praha: Portál, 1994, ISBN 80-7178-481-8.

Kniha Poruchy učení je určena pro učitele, kteří pracují s dětmi s poruchami učení. Publikace vznikla po dlouholeté práci autorky s dětmi s poruchami učení ve specializované třídě i v pedagogicko psychologické poradně.

V úvodu se kniha věnuje příčinám, projevům a diagnostice specifických poruch učení.

Autorka dále popisuje metody vyučování čtení a psaní. Další část knihy je věnována reedukaci specifických poruch učení, a to reedukaci dyslexie, dysgrafie, dysortografie a dyskalkulie.

U dětí se specifickými poruchami učení je nutné všimnout si také dalších důležitých projevů. Následující kapitoly jsou věnovány sluchové percepci, vnímání, reprodukci rytmu a zrakové percepci. Je zde popsáno, jak se vyvíjí sluchové a zrakové vnímání a jaký vliv má na nácvik čtení a psaní.

Jedním z důležitých bodů vyšetření je laterálnost, dominance oka a ruky, orientace v prostoru a pravolevá orientace. Řeč patří také mezi diagnostická kritéria. Autorka se zabývá hodnocením řeči, jazykovým citem a rozvíjením řeči.

V knize je též zmínka o organizaci péče o děti s poruchami učení a o důležitosti správného zařazení dítěte do vhodného typu školy.

Žáci se specifickými poruchami učení potřebují zvláštní přístup, mají své potřeby, procházejí náročnými životními situacemi. Individuálně se musí přistupovat i k jejich hodnocení a klasifikaci. Ke specifickým poruchám učení mohou být přidruženy i poruchy chování. Kniha poskytuje radu, jak pracovat s agresivním dítětem.

Na závěr autorka vyzdvihuje důležitost spolupráce školy s rodiči a s dalšími institucemi, jako je pedagogicko psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum, pokud rodiče přicházejí dobrovolně a o radu stojí.

Anotace č. 2

PŘINOSILOVÁ, D. Diagnostika ve speciální pedagogice. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-187-7.

Kniha Diagnostika ve speciální pedagogice v úvodu pojednává o pojetí a významu diagnostiky v oboru speciální pedagogiky.

Autorka popisuje diagnostické metody, klinický a testový přístup v oblasti diagnostiky. Podává přehled základních klinických metod, například pozorování, rozhovor, anamnestické metody a analýzu výsledků činnosti.

Mezi hlavní oblasti diagnostiky ve speciální pedagogice patří diagnostika motorických schopností a laterality. Kniha se zabývá se jemnou a hrubou motorikou, jejím vývojem a jeho specifiky, projevy, úrovní sebeobslužných činností dítěte. Pro školní výsledky je důležitá také grafomotorika a kresba. Diagnostika laterality je důležitá zejména na konci předškolního věku. Jsou zde popsány zkoušky a testy laterality.

Dalším důležitým bodem v diagnostice je zjištění úrovně rozumových schopností a komunikačních schopností. Autorka sleduje komunikační dovednosti u žáků s mentální retardací, se zrakovým postižením, se sluchovým postižením a s dětskou mozkovou obrnou.

Diagnostikuje se též úroveň socializačního a citového vývoje.

Zvláštní kapitola je věnována vybraným diagnostickým situacím. Je to diagnostika hry, kresby, školní zralosti a připravenosti na školu u dětí zdravých i u dětí se zrakovým, sluchovým a mentálním postižením. Dále se zmiňuje o individuálním vzdělávacím plánu. V neposlední řadě je důležitá diagnostika profesní orientace z pohledu nejčastějších zdravotních postižení.

Na závěr chce autorka přiblížit studentům diagnostiku z pohledu jednotlivých vývojových stádií – v období raného a předškolního věku, v období školního věku a dospívání, v období dospělosti a v období stáří.